

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ Ю.М. ПОТЕБНІ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
_____ О.І. Гура
« 20 » _____ 2025

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	МАГІСТЕРСЬКИЙ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	G2 Технології захисту навколишнього середовища
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА	Технології захисту навколишнього середовища
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	Магістр з технологій захисту навколишнього середовища

Запоріжжя, 2025

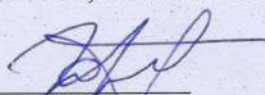
РОЗРОБЛЕНО кафедрою металургійних технологій, екології та техногенної безпеки
Інженерного навчально-наукового інституту ім. М.Ю. Потебні Запорізького національного
університету

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Кожемякін Г.Б., доц., к.т.н.
(ПІБ, посада, наук. ступінь, вчене звання)

ОБГОВОРЕНО ТА РЕКОМЕНДОВАНО ДО ЗАТВЕРДЖЕННЯ КАФЕДРОЮ МТЕТБ
«27» 08 20 , протокол № 1

Завідувач кафедри металургійних технологій, екології та техногенної безпеки

 д.т.н., проф.
(наук. ступінь, вчене звання)

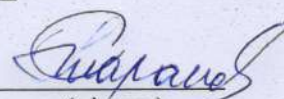

(підпис)

 Ю.О. Белоконь
(ПІБ)

Схвалено науково-методичною радою ІННІ ім. М.Ю. Потебні ЗНУ

Протокол від «29» серпня 2025 № 1

Голова НМР ІННІ ЗНУ

(підпис)

 Т.А. Шарапова
(ПІБ)

ВСТУП

Наскрізна програма практики є основним навчально-методичним документом, що забезпечує комплексний підхід до організації практичної підготовки, системність, безперервність та послідовність змісту і завдань виробничої практики спеціальності G2 Технології захисту навколишнього середовища освітньої програми Технології захисту навколишнього середовища.

Наскрізна програма практичної підготовки складена на основі:

- освітньо-професійної програми магістр (пр. № 11 від 27.05.2025 Вченої ради ЗНУ) та відповідає стандарту вищої освіти спеціальності 183 Технології захисту навколишнього середовища.

Виробнича практика спрямована на формування умінь, навичок, компетентностей, що відповідають кваліфікації та програмним результатам навчання, які отримують здобувачі вищої освіти на магістерському рівні та дає можливість займати відповідні первинні посади.

Рівень вищої освіти	магістерський
Спеціальність	G2 Технології захисту навколишнього середовища
Освітня програма	Технології захисту навколишнього середовища
Освітня кваліфікація	Магістр з технологій захисту навколишнього середовища

№ п/п	Вид практики	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)	Первинна посада, за якою проходить практика	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач (згідно з освітньою програмою)
1	Виробнича перед-дипломна практика	6	1. ПАТ «Запоріжсталь» 2. ПрАТ «Укрграфіт» 3. ДУ «Запорізький обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» 4. ТОВ «НВП «ПІНТ» 5. ТОВ «СЛАВУТИЧ-ТАРА» 6. АТ «Запорізький завод феросплавів» 7. Центр промислової екології	Інженер з охорони навколишнього середовища; Інженер з техногенно-екологічної безпеки; Еколог; Молодший науковий співробітник	ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК03. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК07. Здійснення безпечної діяльності. СК01. Здатність контролювати й оцінювати екологічні ризики впливу техногенних об'єктів і господарської діяльності на довкілля. СК02. Здатність використовувати науково-обґрунтовані методи обробки результатів досліджень в галузі технологій захисту навколишнього середовища. СК03. Здатність планувати, проектувати та контролювати параметри роботи окремих видів обладнання, техніки і технологій захисту навколишнього середовища. СК04. Здатність розробляти нові та використовувати відомі способи утилізації, знезараження та рециклінгу побутових і промислових відходів.

№ п/п	Вид практики	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)	Первинна посада, за якою проходить практика	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач (згідно з освітньою програмою)
					СК05. Здатність впроваджувати і використовувати відновлювальні джерела енергії, ресурсо- та енергозберігаючі технології. СК06. Здатність контролювати й оцінювати ефективність природоохоронних заходів та застосовуваних технологій. СК07 Здатність забезпечувати екологічну та техногенну безпеку промислових об'єктів та територій, оцінювати вплив військових дій на навколишнє середовище, організовувати та впроваджувати заходи з ліквідації їх негативних екологічних наслідків. СК08 Здатність розробляти, використовувати і впроваджувати у виробництво технології та методи очищення стічних вод та викидів в атмосферу.

МЕТА ПРАКТИКИ

Мета практики відповідає компетентностям та програмним результатам навчання, які визначені спеціальністю G2 Технології захисту навколишнього середовища освітньою програмою Технології захисту навколишнього середовища.

Метою виробничої переддипломної практики магістрів є закріплення знань та навичок, необхідних для обґрунтовування заходів з охорони навколишнього середовища, базуючись на розумінні механізмів впливу виробничих процесів на довкілля і технологічних процесів на утворення шкідливих відходів, викидів та скидів; формування вмінь розробляти технології захисту навколишнього середовища, управляти комплексними діями щодо їх реалізації; формування здібностей обґрунтування шляхів поліпшення стану навколишнього середовища та управління екологічною та техногенною безпекою об'єктів та територій; вміння аналізувати техніко-економічні показники для оптимального вибору проєктних рішень; виконання конкретного наукового дослідження з актуальної тематики.

У результаті проходження виробничої переддипломної практики здобувач повинен оволодіти такими програмними результатами навчання (ПРН):

ПР01. Аналізувати складні системи, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру. ПР02. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово з професійних питань, зокрема, для презентації результатів досліджень та інновацій.

ПР03. Використовувати сучасні комунікаційні, комп'ютерні технології у природоохоронній сфері, збирати, зберігати, обробляти і аналізувати інформацію про стан навколишнього середовища та виробничої сфери для вирішення завдань професійної діяльності.

ПР04. Обґрунтовувати рішення направлені на мінімізацію екологічних ризиків господарської діяльності на загальнодержавному, регіональному й локальному рівнях.

ПР05. Ефективно працювати у команді та міжнародному колективі, мати лідерські навички.

ПР06. Здійснювати аналіз соціо-економіко-екологічного стану підприємств, населених пунктів, районів, областей та розробляти стратегії їх сталого розвитку.

ПР07. Розробляти системи екологічного управління з дотриманням вимог ISO 14004, встановлювати процедури та планувати і реалізовувати природоохоронні заходи протягом всього життєвого циклу продукції.

ПР08. Проектувати системи комплексного управління відходами та еколого-економічними аспектами їх утилізації, основами проектування полігонів для розміщення відходів, оцінювати їх вплив на довкілля та людину.

ПР09. Оцінювати загрози фізичного, хімічного та біологічного забруднення біосфери та його впливу на довкілля і людину, вміти аналізувати зміни, що відбуваються в навколишньому середовищі під впливом природних і техногенних факторів.

ПР10. Оцінювати вплив промислових об'єктів на навколишнє середовище, наслідки інженерної діяльності на довкілля і пов'язану з цим відповідальність за прийняті рішення, планувати і проводити прикладні дослідження з проблем впливу промислових об'єктів на навколишнє середовище

ПР11. Організовувати утилізацію і знезаражування промислових і небезпечних відходів, оцінювати вплив промислових і небезпечних відходів на довкілля.

ПР12. Впроваджувати і використовувати відновлювальні джерела енергії та ресурсо- та енергозберігаючі технології у виробничій та соціальній сферах.

ПР13. Використовувати у практичній діяльності знання вітчизняного та міжнародного природоохоронного законодавства.

ПР14. Проектувати системи і технології захисту навколишнього середовища.

ПР15. Забезпечувати екологічну та техногенну безпеку промислових об'єктів та територій у практичній діяльності, в тому числі організовувати та впроваджувати заходи з ліквідації негативних екологічних наслідків бойових дій.

ПР16. Розробляти, впроваджувати і використовувати технології і методи очищення стічних вод та викидів в атмосферу у практичній діяльності.

КОНТРОЛЬ ЗА ПРОХОДЖЕННЯМ ПРАКТИКИ

Контроль за роботою здбувачів під час практики здійснюють:

- *від університету*: керівники практики, які відповідають за організацію практики, завідувачі кафедр, які забезпечують проведення практики, заступник директора ІННІ ім. М.Ю. Потебні з навчальної роботи, директор ІННІ ім. М.Ю. Потебні;
- *від бази практики*: керівник практики від бази практики.

Види та форми поточного та підсумкового контролю визначаються силабусом виробничої практики та навчальним планом.

ВИМОГИ ДО ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Основними видами звітної документації є звіт здобувача про проходження виробничої практики та щоденник практики. Інші види звітної документації визначаються силабусом виробничої практики, за пропозиціями кафедри та затверджуються НМР радою ІННІ ім. М.Ю. Потебні.

Рекомендації до організації та проходження практики, зразки звітної документації та вимоги до оформлення звіту з практики розміщено в СЕЗН ЗНУ: «Факультети, кафедри – Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю.М. Потебні – Кафедра металургійних технологій, екології та техногенної безпеки – Виробнича переддипломна практика, магістри, ТЗНС (<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13910>).

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Критерії оцінювання роботи здобувачів під час проходження виробничої практики визначаються силабусом практики. Підсумки практики підводяться керівниками практики від кафедри на підставі оцінювання роботи здобувачів на базах практик, оформлення звітної документації та захисту звітів з практики. Оголошення оцінок за проходження практики відбувається на підсумкових конференціях. Результати практики обговорюються на засіданнях кафедри, науково-методичній та вченій радах Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні ЗНУ.

* Перелік баз практик, з якими укладені договори, надаються на вебсайті у розділі організація проходження практики за посиланням: <https://www.znu.edu.ua/ukr/university/11929/12592>

* Рекомендації до організації та проходження практики, зразки звітної документації та вимоги до оформлення звіту з практики розміщено в СЕЗН ЗНУ ІННІ ім. Ю.М. Потебні ЗНУ → Кафедра металургійних технологій, екології та техногенної безпеки → Виробнича практика, магістри, ТЗНС (<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13910>).